

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА
ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Богдан БУЯК

26 травня 2026 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ІСПИТУ
з Соціальної роботи
для здобуття ОС «Доктор філософії»**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахового іспиту розроблена для абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття освітнього ступеня «доктор філософії». Мета фахового іспиту – відбір абітурієнтів для навчання та здобуття ступеня «доктор філософії».

Фаховий вступний іспит проводиться у формі письмового випробування та вміщує 2 питання в екзаменаційному білеті.

Фаховий іспит для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти з соціальної роботи передбачає оцінку знань та умінь абітурієнтів з теорії та практики соціальної роботи.

СТРУКТУРА І ЗМІСТ ІСПИТУ, ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ

Іспит відбувається в письмовій формі на основі білетів встановленого зразка. Білет складається з двох питань. Час на підготовку – 60 хв.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

1. Мета, завдання та напрями соціальної роботи.
2. Історія соціальної роботи.
3. Роль волонтерства та благодійництва у соціальній роботі.
4. Рівні сучасної соціальної роботи.
5. Теорії та концепції соціальної роботи.
6. Основні моделі соціальної роботи.
7. Чинники, що визначають зміст соціальної роботи.
8. Структура соціальної роботи.
9. Цінності та принципи соціальної роботи.
10. Етичні кодекси соціальної роботи.
11. Ресурсне забезпечення соціальної роботи.
12. Ефективність соціальної роботи. Умови, що визначають ефективність соціальної роботи.
13. Суб'єкт і об'єкт практики соціальної роботи.
14. Громада як суб'єкт і об'єкт соціальної роботи.
15. Сім'я як суб'єкт і об'єкт соціальної роботи.
16. Заклади соціальної роботи, соціальні служби.
17. Професійний портрет соціального працівника.
18. Функції та ролі соціального працівника.
19. Соціальний процес. Види соціальних процесів.
20. Соціальна проблема. Етапи вирішення соціальних проблем.
21. Технології соціальної роботи. Типологія технологій соціальної роботи.
22. Алгоритм (послідовність дій) соціальної роботи.
23. Форми та методи соціальної роботи, їх класифікація.
24. Соціальні послуги. Класифікація соціальних послуг за українським законодавством.
25. Зміст соціальної роботи з різними категоріями осіб (на прикладі однієї-двох категорій).
26. Зміст і особливості соціально-педагогічної роботи.
27. Специфіка соціальної роботи в період воєнного стану в Україні.
28. Інновації у сфері соціальної роботи.
29. Розвиток соціальної роботи за кордоном (на прикладі однієї-двох країн).
30. Перспективи розвитку соціальної роботи в Україні та за кордоном.

**Структура оцінки за відповідь абітурієнтів на фаховому вступному іспиті
з «Соціальної роботи»**

Номер питання	Кількість балів
1 питання	100
2 питання	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка за 200- бальною шкалою	Критерії
190-200	виставляється за ґрунтовну відповідь, коли абітурієнт вільно володіє матеріалом, оперує науковою термінологією, використовує і дає критичну оцінку, здійснює самостійний аналіз, знає сучасні теорії та методи соціальної роботи, вміє застосовувати теоретичні знання при вирішенні практичних завдань.
171-189	виставляється абітурієнту, який дав ґрунтовну відповідь, володіє системним знанням матеріалу, однак допускає певні неточності в трактуванні окремих проблем, при здійсненні самостійного аналізу окремих аспектів соціальної роботи, застосуванні теоретичних знань при вирішенні практичних завдань, але може самостійно їх виправити.
130-149	виставляється абітурієнту, який в цілому орієнтується в проблематиці соціальної роботи, але не може достатньо вміло пов'язати теоретичні узагальнення з практикою, має труднощі у здійсненні самостійного аналізу проблем соціальної роботи, не достатньо вміє застосовувати теоретичні знання при вирішенні практичних завдань.
100-129	виставляється абітурієнту, який погано орієнтується в проблематиці соціальної роботи, якому важко пов'язати теоретичні узагальнення з практикою, має певні труднощі у здійсненні аналізу проблем соціальної роботи, не завжди може застосовувати теоретичні знання при вирішенні практичних завдань.
0-99	виставляється абітурієнту, який не орієнтується в проблематиці соціальної роботи, не може пов'язати теоретичні узагальнення з практикою, має значні труднощі у здійсненні аналізу проблем соціальної роботи, не вміє застосовувати теоретичні знання при вирішенні практичних завдань.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Актуальні питання соціальної роботи : навч. посіб. / О.М. Денисюк та ін. ; ред. кол.: О.В. Епель, Т.Л. Лях, І.В. Силантьєва. Ужгород: РІК-У, 2023. 420с. URL: <https://>

elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/47338/1/O_%20Epel_T_Liakh_I_Silantieva_APSR_FPS_RSO_KSPSR.pdf.pdf

2. Астремська І. В. Прикладні методики та основи супервізії в соціальній роботі : навчальний посібник. Миколаїв : Вид. 396 с. URL: <https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/54/1/Астремська%20І.%20В.%20Прикладні%20методики%20та%20основи%20супервізії%20в%20соціальній%20роботі.pdf>

3. Борисова Ю. В. Посібник до вивчення дисципліни «Теорія соціальної роботи». Д.: РВВ ДНУ, 2015. 24 с. URL: http://repository.dnu.dp.ua:1100/upload/b184da8b87c3ebfa9d6e11401ab56dd3Metodichka_z_teoriyi_s.r_SR-12.PDF

4. Закон України «Про соціальні послуги» / Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 18. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>

5. Іванова І. Методи соціальної роботи (на основі Державних стандартів соціальних послуг). К.: Університет «Україна», 2018. 302 с. URL: <https://www.yakaboo.ua/ua/metodi-social-noi-roboti-na-osnovi-derzhavnih-standartiv-social-nih-poslug.html>

6. Іванова І. Соціальна робота з людьми похилого віку: навч. посіб. К.: Університет «Україна», 2023. 220 с. URL: https://uu.edu.ua/upload/Nauka/naukovi_vydannia/ivanova_i_b_socialna_robota_z_ludmi_pohilogo_viku.pdf

7. Іващенко К. В., Коцур І. В. Технології соціальної роботи за місцем проживання: навч. посібник. Умань : ФОП Жовтий О.О., 2015. 101 с. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/4895/3/Tekhnolohiyi%20sotsial%27noyi%20roboty%20za%20mistsem%20prozhyvannya%202016.pdf>

8. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / за заг. ред. І.Д. Зверєвої. К., Сімферополь : Універсум, 2012. 536 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/3491/1/I_ZVEREVA_O_BEZPALKO_G_PETROCHKO_T_ZHURAVEL_N_ZIMOVETST_LYAKH_EDFSS_KSP%26SR_IL.PDF

9. Капська А. Й., Завацька Л. М., Грищенко С. В. Технології соціальної роботи в зарубіжних країнах: навчальний посібник. К.: Видавничий Дім «Слово», 2011. 248с. URL: <https://epub.chnpu.edu.ua/jspui/handle/123456789/3595>

10. Колбіна Л. А. Менеджмент соціальної роботи : навч. посіб. Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2017. 406 с. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/636/1/Колбіна%20Менеджмент%20соц.роб.pdf>

11. Коляда Н., Левченко Н. Технології соціальної роботи: Навчальний посібник. Умань: «ВІЗАВІ», 2018. 337 с. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/13235/3/ТСР%20Навч.%20посіб.%20Коляда%20с%20Левченко%20%281%29.pdf>

12. Кубіцький С.О. Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах: Навч. посіб. 3-тє вид. доп. і перероб. К.: Міленіум, 2015. 300 с. URL: https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/03/Кубіцький_Посібник_ТСРвЗК_2015.pdf

13. Купенко О.В. Соціальна робота: від теорії до практики: навч. посіб. Суми: СумДУ, 2020. 192 с. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/79799>

14. Міжнародна федерація соціальних працівників, Міжнародна асоціація шкіл соціальної роботи (2014). Глобальне визначення соціальної роботи. Global Definition of Social Work / IFSW, IASSW. 2014. URL: <https://www.ifs.org/what-issocial-work/global-definition-of-social-work/>

15. Москаленко В.В. Соціалізація особистості : монографія. К.: Фенікс. 2013. 540 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/5319/1/Соціалізація_особистості.pdf

16. Олексюк Н. Моделювання процесу надання соціальних послуг у територіальній громаді як запорука ефективності професійної діяльності фахівця із соціальної

роботи. / Соціальна робота і соціальна освіта в умовах сьогодення: проблеми та перспективи розвитку: колективна монографія. За ред. О. Сороки, Г. Лещук. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2023. С.127–157. URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/30895/1/5_Oleksyk.pdf

17. Олексюк Н. Соціально-педагогічна робота з сім'ями військовослужбовців в умовах реформування Збройних Сил України монографія. Київ: Видавничий дім «Слово», 2011. 304 с.

18. Олексюк Н. Теоретичні засади соціального супроводу учасників бойових дій (ветеранів війни) та демобілізованих осіб в об'єднаній територіальній громаді. Соціальна робота: виклики сьогодення: збірник наукових праць за матеріалами XII Міжнародної науково-практичної конференції (25-26 травня 2023 р.). Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2023. С. 122-125. URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/29960/1/37_Oleksuk.pdf

19. Семигіна, Т., Столярик, О. (2024). Розвиток сильних сторін клієнтів соціальної роботи: Посібник. Таллінн: Teadmus. 257 с. URL: https://www.researchgate.net/publication/377902391ROZVITOK_SILNIH_STORIN_KLIENTIV_SOCIALNOI_ROBOTI

20. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с. URL: https://www.researchgate.net/profile/Tetyana-Semigina/publication/342003632Sucasna_socialna_robota/links/5eddf6ae299bffd20bd86768/Sucasna-socialna-robota.pdf

21. Система соціального захисту в Україні : навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. О. О. Матрос ; [рец.: Рассказова О. І., Кучер Г. М., Кравченко О. О.]. Умань : Візаві, 2021. 174 с. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/13916/1/Матрос%20О.О.%20Посібник%20Система%20соціального%20захисту%20в%20Україні.pdf>

22. Соціальна робота із вразливими сім'ями та дітьми: посібник у 2-х ч.: Ч.1: Сучасні орієнтири та ключові технології / З.П. Кияниця, Ж.В. Петрович. К.: ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. 256 с. URL: <http://www.p4ec.org.ua/upload/education/library/1513689511.pdf>

23. Соціальна робота із вразливими сім'ями та дітьми: посібник у 2-х ч.: Ч.2: Ознаки вразливості та специфіка підтримки сім'ї і дитини / за заг. ред. Т.В.Журавель, З.П.Кияниці. К.:ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. 352 с. URL: <http://www.p4ec.org.ua/upload/education/library/1513689573.pdf>

24. Соціальна робота з різними групами клієнтів : навчальний посібник / [уклад. : Т.Д. Кочуей, О. М. Бойко]. Умань : ФОП Жовтий О.В., 2016. 278. URL: https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/4908/1/SRPGK_DOIKO_KOCHUDEI.PDF

25. Соціальна робота на підприємстві : навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад.: Л. А. Моргай ; 31 [рец.: Коляда Н. М., Рассказова О. І., Кучер Г. М.]. Умань : Візаві, 2021. 221 с. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/13510/1/посібник%20Моргай%20Л.А.pdf>

26. Соціальна робота: реалії та виклики часу: навчально-методичний посібник. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2021. 219 с. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/34954/Sotsialna%20Robota%20Realii%20Ta%20Vykyky%20Chasu.pdf?sequence=1>

27. Соціально-педагогічна робота з проблемними сім'ями: посібник / Капська А.Й., Олексюк Н.С., Калаур С.М., Фалинська З.З. Тернопіль: Астон, 2010. 304 с.

28. Сучасні теорії соціальної роботи: Антологія [упор.Т.Семигіна]. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2021. 160 с. URL: <https://www.academia.edu/45805463/СУЧАСНІ ТЕОРІЇ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ>
29. Теорія та історія соціальної роботи : навч. посіб. / уклад. О. Матрос ; МОН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. П. Тичини. Умань : Візаві, 2020. 244 с. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/7587/1/історія%20соціальної%20роботи.pdf>
30. Теслюк В. М. Технології соціально-педагогічної діяльності: Навч. посіб. Київ : Видавництво Ліра-К, 2018. 360 с. URL: <https://lira-k.com.ua/files/contents/12424.pdf>
31. Технології соціальної роботи за місцем проживання: навч. посібник / укладачі Івашенко К. В., Коцур І. В. Умань : ФОП Жовтий О.О., 2015. 101 с. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/4895/3/Tekhnolohiyi%20sotsial%27noyi%20roboty%20za%20mistsem%20prozhyvannya%202016.pdf>
32. Технології соціальної роботи і соціальної допомоги в умовах трансформаційного періоду: навчально-методичний посібник / за заг. ред. А. О. Полянничко, А. В. Кирилук. Суми : ФОП Цьома, 2020. 336 с. URL: <https://repository.sspu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/bbcd1b45-6839-4f5c-8e15-285c7fb88914/content>
33. Тимошенко Н. Є. Вступ до спеціальності: соціальна робота. Модуль 2 : навч. посіб. К. : Київ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2014. 264 с. URL: [https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/4768/1/Тимошенко_Модуль2_Соцробота%20\(1\).pdf](https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/4768/1/Тимошенко_Модуль2_Соцробота%20(1).pdf)
34. Утвенко В. В. Система соціального забезпечення та соціальної підтримки: навч. посіб. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 248 с. URL: https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/syst_soc_zab.pdf
35. Харламов М.І. Соціальна робота: Курс лекцій. Х.: НУЦЗУ, 2013. 96 с. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/5072/1/Соціальна%20робота%20Курс%20лекцій%20.pdf>